

zadušeni. Ob Woevre prekoračile so naše čete Dieppe, Abaucourt, Blanzee. Očistile so razširjeno gozdno pokrajino severno-vzhodno od Watronville in Haudiomont in vzele v hrabrem naskoku Monheulles ter Champlon. Do večeraj zvečernaštelismonaneranjenih vjetih 228 oficirjev, 16.575 mož. Nadalje smo zaplenili 78 topov, med njimi mnogo težkih, 86 strojnih pušk in nepregledno materijala. Pri gozdarstvu Thiaville severno-vzhodno od Bardonviller bil je naprej stoječel od francoske postojanke napaden in zavzet. Večje število vjetih ostalo je v naši roki.

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 1. marca. Uradno se daues razglaša:

Položaj je na vseh bojiščih nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Uspešni boji nemških letalcev.

(Nemško uradno poročilo od srede).

K.-B. Berlin, 1. marca (W. B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Artiljerijsko delovanje bilo je tudi večeraj na mnogih delih fronte jako živabno, zlasti na sovražnikovi strani. Na večih mestih zasledoval je nasprotnik s tem le namen, da bi nas premotil. Pač pa nam je hotel v pokrajini Yserja in Champagni ter med Maaso in Mosel resno škodovati. Ta cilj pa ni dosegel. — V zračnem boju bil je en angleški dvokrovnik pri Menin-u premagan. Letalci so vjeti. Dva francoska dvokrovnika bila sta od pornih kanonov prisiljena, da prideta doli, eden pri Vezaponinu, drugi severno-zapadno od Soissons. Letalci so bržkone mrtvi. — Eno od lajtnanta rezerve Kuhl peljano letalo, opazovalec lajtnant rezerve Haber, prisililo je neki vojaški transportni vlak na progi Besangon-Jussefy z metanjem bomb, da se je vstavil; potem se je borilo uspešno s strojno puško proti transportnem moštvu, ki je iz vlaka stopilo.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nič pomembnega.

Nemške zmage na morju.

K.-B. Berlin, 1. marca. (W. B.) Uradno se poroča:

Od naših podmorskih čolnov bili ste dve francoski pomožni križarki, vsaka s štirimi kanoni, pri Le Havre in en angleški stražni parnik v izlivu reke Themse potopljeni. — V Srednjem morju bila je glasom uradnega poročila iz Pariza francoska pomožna križarka „La Provence“ s transportom vojakov v številu 1300 mož proti Saloniku spotoma potopljena. Bešlo se je le 686 mož. — Dne 8. februarja ob Svirjskem obrežju potopljeni parnik ni bila — kakor pravi nazvanilo vrnivšega se podmorskega čolna — linijska ladja „Suffren“, marveč pancerska križarka „Admiral Charner.“

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi napadov „Zeppelinov“ na Angleško.

K.-B. Berlin, 1. februarja (W. B.) Poroča se o uspehih napadov iz zraka na Angleško v noči 1. februarja:

V Liverpoolu je bilo več mostov in pristanških naprav tako poškodovanih, da zdaj niso več porabni. Tudi več ladij je bilo hudo poškodovanih. Tako pod Birkenheadom ležeca križarka in transportna ladja Leylandlinije. V Birkenheadu, Garstonu in v Boostlen je bila povzročena velika škoda. Booth-linija in Feowardlinija sta vsled delnega razbitja dokov težko prizadeti; več sosednih naprav je popolnoma uničenih. Vsaga skupaj so bombe in požari uničili kakih 200 hiš. V Bootlen je bila smodnišnica popolnoma uničena. V Coeven junog-vzhodno od Liverpoola so bile železniške naprave težko poškodovane. V Manchestru sta bili

dve fužini in dve večji železarni čisto razdejani, druge tovarne pa znatno poškodovane. V Sheffieldu je bila neka fužina večinoma uničena in je bilo več drugih večjih tovarin in kolodvor bombardiranih. Še po napadu se je dolgo časa videlo močne požare. V Nottinghamu je morala obmolkniti obrambena baterija in so bile municijska fabrika ter več drugih fabrik hudo poškodovanih. Pri Grandhamu so bile razdrte železniške naprave. Največja škoda je bila storjena v Scheffieldu in Nottinghamu. Londonske zavarovalnice cenijo škodo na 400.000 funtov. V Birminghamu sta bili dve veliki vladni napravi in dve municijski fabriki popolnoma uničeni, neka pivovarna pa poškodovana. V Ecclesbilla pri Bradfortu je bila razbita municijska tovarna in tri predilnice, v Partingfornu pa 22 hiš. Ob reki Humber je morala obmolkniti obrambena baterija in je bila uničena baterija reflektorjev. V Grimsbyju so bila skladišča, ladjedilnice in kayi deloma težko poškodovani, istotako pa tudi več ladij. Pod Hullom je bilo razdejano skladišče za smodnik. Velika škoda je baje v Hullu. V Kingstreetu je bila cela skupina hiš popolnoma uničena, železniške in pristanške naprave pa hudo poškodovane. Na Humberju so bile potopljene mala križarka „Caroline“ in razruševalki „Eden“ ter „Nath“. Križarka „Caroline“ se je potopila v šestih minutah; 31 mož posadke je bilo ubitih, 58 ranjenih, 47 jih je pa utonilo. Na vzhodnem bregu Anglije je zračna ladja potopila angleški parnik „Franc Fischer“. Moralni vpliv napada je očiten in ga posredno potrjuje angleško časopisje, ki se pritožuje zaradi brezuspešne obrambe.

Odločitev v marcu.

K.-B. London, 26. februarja. Dopisnik „Daily Telegrapha“ v Rimu brzojavlja, da poročajo telegrami iz Rusije o zopetnem pričetku ofenzive od strani Rusov v Galiciji in na Poljskem. Tudi delovanje Italijanov na alpski fronti se bode povišalo. Od balkanskih front se poroča o pripravah za predstoječo ofenzivo. Aliiranci so na veliko splošno ofenzivo popolnoma pripravljeni. Neki diplomst izrazil je naziranje, da bode marec prinesel odlučitev v tej vojni. Na vsak način bode ta mesec bogat na dogodkih.

(Vse to so seveda zopet le kombinacije in domišljije. Naši sovražniki govorijo vedno o ofenzivi, ali z besedami se še nikogar ni premagalo. Nemci in naše armade pa ne klepetajo mnogo, marveč raje — udarijo. Le eno proročanje je resnično: odločitev bode tedaj padla, kadar bodo naši nasprotniki zdrobljeni na tleh ležali! Op. ur.)

Kuropatkin — poveljnik ruske severne fronte.

K.-B. Petersburg, 26. februarja. General Kuropatkin bil je imenovan za poveljnika armade na severni fronti.

(General Aleksej Kuropatkin bil je, kakor znano, leta 1904 vrhovni poveljnik ruskih bojnih sil v rusko-japonski vojni. Leta sem živel je v pokojju. Zdaj so tega starega gospoda zopet na bojišče poklicali. Feldmaršala Hindenburga to gotovo ne bode prestrašilo. Op. ur.)

Notranji sovražniki Rusije.

K.-B. London, 26. februarja. „Daily Telegraph“ poroča iz Petersburga: V dumi povzročil je zanimanje govor konzervativnega poslanc Markowa, ki je dejal: Razven naših zunanjih sovražnikov, bestijalčnih Nemcev, imamo notranjega sovražnika, ki je nevaren. Ta obstoji iz treh elementov: Iz draginje življenskih sredstev, iz Nemcev, ki imajo pod krinko ruskega državljanstva mnogo središč v roki, in, kar je najhujše, iz stalnega podkupljenja, korupcije in tatvine, tako pri državnih uradnikih, kakor pri uradnikih javnih organizacij. Proti temu se moramo boriti. Govornik zahteva od vlade le eno, da pošlje enega zastopnika v dumo, ki naj reče, ali res namerava, roparjem in uradnim tatovom, ki so zdaj varovani od administrativnih garancij, svoje varstvo otegniti.

— Te besede so povzročile toliko odobravanja, da je govornik z opombo končal, da hoče s svojo kritiko leve strani počakati.

Fellerjev dobro učinkujoči, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

odpravi
bolečine v hrbtu

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 kron 60 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-urg šte. 241 (Hrvatsko). Fellerjevo milo odvajajoče, zeledec okrepajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 školjic franko 4 krone 40 vin., 12 steklenic franko 8 kron 40 vin.

Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil. — Dva staro-priznana neobhodno potrebna domača sredstva. Naj se ne vzame nobenih manjvrednih posnemanj. 454

Izpred sodišča.

Prekosodna obsodba.

Trient, februarja. „Risveglio Tridentino“ piše: Občinski tajnik Ezio Sanda v Pelugu bil je z razsodbo neke deželnoobrambene vojne sodnije kot prekega soda na južnem Tirolskem od 4. februarja 1916 na smrt z ustreljenjem obsojen in od pristojnega poveljnika na deset let težke ter poojstrene ječe pomošččen, ker je skušal hujskati pred večimi ljudmi zoper ednotno državno zvezo avstrijskega cesarstva.

Vojni izdajalci v Bruselnu.

Berlin, februarja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Bruselna: Zaradi vojnega izdajstva so se imeli pred nemško gubernijsko sodnijo v Bruselnu zagovarjati duhovnika Bosteels in Pierlot ter en trgovec, en študent in en notarski kandidat. Duhovnik Bosteels je bil posredovalec med za orožje sposobnimi ljudmi, ki so hoteli iti k sovražni armadi, in med voditelji, ki so imeli urediti prekoračenje meje. Njemu se je doposlalo od drugih obtožencev mlade ljudi, ki so imeli ponarejene dokumente. Dajal jim je karte, na katerih so jih sovražniki spoznali. Tudi je sam mlade ljudi k izseljevanju prigovarjal. Vseled paznosti nemških obmejnih straž se je ta načrt izjalovil. Sodnija je obsodila duhovnika Bosteel na 12 let ječe, duhovnika Pierlota na 6 let in 1 mesec, ostale obtožence pa istotako na ječo od 4 do 6 let.

Zanimiva razsodba.

Dunaj, februarja. Pred kasacijskim dvorom se je rešila pritožba, ki jo je napravil mlinar Ivan Škubic v Ivancgorici na Kranjskem. Škubic je namreč dobil od občinskega urada nalog, da mora v vojaške namene par volov pripeljati. Temu se ni pokoril. Vseled tega je bil od okrožne sodnije v Rudolfovem obsojen na en teden strogega zapora ter 100 K globe. Škubic se je izgovarjal, da mu je kranjski deželni glavar dr. Sušteršič sam dejal, da kot lastnik le enega para volov ni prisiljen, tega vojaštvu oddati. Sodnija pa na dr. Sušteršičev nasvet ni nič dala; rekla je, da mora Škubic sam postaviti poznati in ga je obsodila. Kasacijski dvor je sodbo potrdil.

Rus kot tekmeč.

Budimpešta, 24. februarja. Na neki blizu mesta Szatmar nabajajoči se pusti je mali kmet Andrej Bakay decembra meseca ruskega vojnega vjetnika Ignaca Karpus ustrelil. Bakay se je nahajal na dopustu v svoji domovini,

ko je opazil, da Karpus njegovo ženo s svojo ljubeznijo zasleduje. Iz ljubosuma ustrelil je Rusa; hotel je tudi svojo ženo usmrtiti, pa to so ljudje preprečili. Porotniki so spoznali Bakaya krivega uboja; bil je obsojen na eno leto ječe. Ustreljen Rus Karpus bil je 29 let star in oženjen. Njegova žena živi v Petersburgu.

Smrtna obsodba.

Linz, februarja. „Linzer Tagespost“ poroča: Začetkom aprila p. l. bil je na južnem Tirolskem neki sedlar, rodom Italijan iz kraljevine, zaradi suma tatvine zaprt. Iz v njegovi posesti se nahajajočih pisem se je dalo izpoznati, da je tudi državi nevarne stvari v Italijo posredoval. Poizvedbe so dognale, da je stal v zvezi z nekim knjigovezom istega mišljenja, katerega je popisoval žandarmerija kot bujskača. Oba sta se imela pred deželnoobrambeno divizijsko sodnijo v Linzu zagovarjati. Knjigovez je bil zaradi zločina vohunstva, veleizdaje in žaljenja Veličanstva na smrt na večalih obsojen, sedlar pa zaradi veleizdaje in podpiranja vojaškega zločina na 1 in pol leta težke, poostrenejše ječe obsojen.

Poskušeno podkupljenje.

Budimpešta, 23. februarja. Izidor Hermann ponudil je vojaški oblasti dobavo 100 tisoč nahrbtnikov (Rucksack). Ponudba je bila zaradi preslabega blaga odklonjena. Nato je poskusila Valerija Gencsy nekega višjega uradnika v honvedskem ministerstvu za objubo večje svote denarja podkupiti, da bi dotično dobavo vendar sprejel. Uradnik pa je stvar takoj sodniji naznanil. Valerija Gencsy je bila vsled tega obsojena na 8 mesecev ječe in 500 kron denarne globe.

Obsojeni špekulanti z žitom.

Lemberg, 22. februarja. List „Kuryer Lwowski“ poroča o celi vrsti večinoma židovskih špekulantov, ki so si znali prislepariti dovoljenje za nakup žita, katerega so potem v inozemstvo, seveda z velikanskim dobičkom prodajali. Špekulantovska ta banda obsega čez 30 mož. Dosej jih je 15 obsojenih v skupno denarno kazeno 112.000 kron in sicer: 1. Aron Handwerker (10.000 kron globe), 2. Chaim Rosenzweig (5000 kron), 3. Elija Gelady (6000 kron), 4. Selig Jakobowicz (1200 kron), 5. Emanuel Edelmann (10.000 kron), 6. Chune Cymberknopf mlajši (5000 kron), 7. Chune Cymberknopf starejši (20.000 kron), 8. Berek Hojnowicz (20.000 kron), 9. Emanuel Altmann (5000 kron), 10. Fischel Cymberknopf (2000 kron), 11. Schaja Herschlik Cymberknopf (2000 kron), 12. Schlomi Cymberknopf (5000 kron), 13. Abraham Dickermann (15.000 kron), 14. David Grohmann (20.000 kron), 15. Majer Cymberknopf (5000 kron). Lepa banda!

Naši junaki na bojišču.

I.

Sin nemškega cesarja rešil avstrijsko motorno baterijo.

Znani vojni poročevalec Paul Bethlen poroča iz vojnega tiskovnega stana z dne 12. februarja:

„Prav slučajno prišel sem k zanimivi možnarski bateriji. Ta spada med one topove, ki so se v svetovni vojni kot prvi javili in so preseletili Angleže in Francoze. Začasa ofenzivne vojne na zapadni fronti je bila ta baterija povsod tam, kjer so slavno prodiranje nemške armade ovirale trdnjave in utrdbe; večkrat je udrla vrata belgijskih in francoskih trdnjav brez pomoči nemških sesterskih baterij. Lütlich je bil že v nemških rokah, ko je dospela baterija na zapadno fronto. Prvi strel je oddala na trdnjavo Namur. Za forte de Dandoi in de Mezereces je zadostovalo nekaj zadetkov v polno, da je bil zlomljen brezupni odpor. Fort d'Etave je po prvem svarilnem strelu razobesil belo zastavo; četrte ure pred koncem po posredovalcih ponudnega roka pri Givetu je baterija zadnjikrat stopila v akcijo na francoskih tleh. Potem, 2.

septembra p. l., se je čez Sedan odpeljala k Mozi. Obleganje forte de Trojan je bilo še v teku, ko se je strašnem naporu Francozov posrečilo, da so s rinili tenko nemško črto pri Saint Renisu. Možnarska baterija se je zdaj nahajala med dvema frontama. Sovražnik se je dokopal že na 100 korakov do baterije, ko se za njo oglašil gromoviti „Hurrah“! Pruski kraljevi grenadirji so šli k naskoku, da rešijo baterijo. Krepki oficir je stopal pred njimi, ne meneč se za dež krogelj, ki ga je sprejel. Glavni njegov klic je prevpil prasketanje pušk in bojni hrom: „Kraljevi grenadirji, cesarjev sin sam vas vodi k naskoku!“ Oficir je bil sin nemškega cesarja. Navdušenje je delalo čudeže. Nezadržljiv smek je porinil francoske vojne črte nazaj. Baterije pa so medtem hitro odmontirali in odpeljali na varno.

II.

Junška koroška deželna 'bramba.

„Karnisch Julische Kriegszeitung“ piše:

Postojanka Italijanov ob griču Rombo n bila je naši hrabri koroški deželni brambi že dolgo ttn v otezu. Vsled tega je sklenila, odvzeti sovražniku to pozicijo. Vse se je temeljito pripravilo, stališče, moč in vrsta utrdbe sovražnika natančno dognalo. Izbralo se je noč od 11. na 12. februarja, da se izvrši to akcijo. En oddelek pod poveljstvom hauptmana Kikal približal se je, zavit v snežne plašče, sovražni postojanki. Se niso Italijani približanje naših hrabrij vojakov opazili, ko je začel vihar in jih je uničil. Italijani so bili od sile napada tako preseščeni, da jih je prišla groza, ki se je spremenila v nujni, neredni beg, na katerem jih je naš ogenj hudo razmesaril. Čukla-postojanka je bila z malimi izgubami naša. 1 oficir, 81 alpincev, 4 strojne puške in mnogo drugega materijala tvorilo je naš plen. Trdovratni, strastni poskušai, postojanko zopet nazaj pridobiti, prinesli so Italijanom le težke izgube, nam pa zopet mnogo vjetih in plena.

Posurovljenje naše mladine.

Ako se pregleda poročila izpred sodišč v dnevnikih, se mora človek naravnost prestrašiti, v koliko slučajev morajo policija in sodnije proti sedanjim mladini nastopati, ker ta mladina prav mnogokrat igra vlogo pri tatvinah, vlomih, ja celo pri roparskih umorih.

Te pojave stavi se navadno na račun pomanjkljive domače in šolske vzgoje; ne pomisli se pa, da vplivajo tu tudi drugi vzroki, ki delujejo nasproti vzgoji starišev in učiteljev. V prav mnogih slučajih se mora seveda vzgojo otrok v hiši starišev smatrati pomanjkljivo. Pridiguje se n. p. doma otrokom najlepše nauke, vzgaja se otroke navidezno tudi v najboljšem zmislu; zvečer pa nima ljuba mamica, ker je bil njen otrok tako priden, nič nujnejšega storiti, kakor da obišče z njim „kino“. In kaj vidi tam od nežne ljubezni starišev varovani, za mišljenje še nezreli otrok? Vojsko, prizore ljubosumja, roparske umore, vlome, zahrbtnosti, dvoboje, tatvine itd., nakratko povedano same take za otroško dušo škodljive stvari, katere male možgane ne morejo redno sprejeti, katere pa žal je premnogokrat kot stalne vtise obdrži. Ali se je potem čuditi, ako je pri takem otroku sprejemljivost za nauke šole omejena, ako nastopi pri drugače pridnemu otroku divja naglost, dobiteti zamujeno, tako, da se vsi stvari kmalu podlaga za poznejšo nervoznost? Pri otroku pa se tudi lahko v „kino“ nabrani vtisi predelajo v strasti najhujše vrste, proti katerim stariši in učitelji, vkljub vsem naukom, prošnjam in strogosti zaman učinkujejo, ker je ta strast že pregloboko v notranjosti vkoreninjena. Večinoma se take dobro mišljene vzgojevalne odredbe le zasmehuje in otroka se zopet za več stopinj odtegne od ljubečega srca starišev in od naukov šole.

Ako se k temu še pridružijo navadne prostosti, katere se naši mladini na nepremišljeni način dovoljuje, kakor n. p. prerano nesrečno kadeenje cigaret, obiskavanje javnih zabavališč, gledališča, gostilne, dajanje alkoholnih pijač, — potem pač ni čudno, ako se pojavlja resnično posurovljenje mladine. Pregledati se pa ne sme, da je poleg starišev tudi država pozabila prijeti pravilna sredstva, da se omeji to rano.

Nočemo reči, da se naj naši mladini obisk gledališča in „kina“ popolnoma zabrani; ali oba naj bi bila le izobraževalna in zabavna vira; zato naj bi se določilo le gotove dni za obisk mladine, na katerih naj bi se nudilo podučne, zabavne, vedno pa mladini primerne snovi. Kadeenje in obisk gostilne naj bi država mladini do gotove starosti prepovedala, istotako pobajkovanje v pozni večerni uri.

Potem bode našel polno vpoštevanje tudi izrek, katerega je napravil pred kratkim neki izborni poslanec: „Mi in z nami pač nisi za blagor svojih otrok skrbeči stariši, ja vsi državljani, katerim leži z bodočnostjo mladine tudi bodočnost Avstrije na srca, zahtevamo hitro, izdatno in brezobzirno pomoč po vzorcu Nemčije proti nevarnosti, ki blagor naše domovine hujše ogroža, kakor vsi navali naših sovražnikov!“

Razno.

Novi generaloberati. Cesar imenoval je z lastnoročnimi pismi za generaloberate: generala infanterije grofa Becka, nadvojvodo Jožefa Ferdinanda, generala kavaljerije grofa Paara, generala infanterije pl. Bolfrasa, feldcujgmojstra pl. Krobotina in generala infanterije pl. Koveša.

Zapuščena šolska občina. Na šoli Št. Vid pri Planini so tekom enega leta vse moške učne moči umrle. Dva mlada učitelja sta umrla vsled vojnih boleznj, župnik umrl je poleti lanskega leta in dne 26. pr. m. so nadučitelja pokopali.

Pomiloščenje. Cesar je 90 jetnikom ostanek njih kazni opustil. Od teh jih pade na moško jetnišnico v Mariboru 13, na moško jetnišnico v Gradcu 12, ostali pa na druge jetnišnice. To je eno navadnih pomiloščenj za jetnike, ki so se dobro vedli.

Ogrska državna zbornica je bila po daljšem zasedanju dne 28. februarja odgodena.

Mestna šparkasa v Mariboru darovala je 30.000 K v dobrodelne namene i. s.: društvu „Rdečega križa“ v Mariboru 5000 K, za napravo umetnih udov za vojne ranjence iz mariborskega okraja in mesta 5000 K, za podporo vojnih slepcev iz Štajerske 10.000 K, za podporo vdov in sirot po padlih vojakih iz mariborskega mesta in okraja po 7000 K Razven teh 30.000 K darovalo se je še nadaljnih 10.000 K v dobrodelne in patrijotične namene. Pač vzorno postopanje!

V 102. letu svoje starosti umrl je dne 22. p. m. v Brück a. d. M. g. Job Krawagna. Do zadnjega trenutka se je čutil duševno in telesno sveže. Pokojnik zapušča 10 otrok, od katerih je 5 sinov v vojni.

Mrtvi vojak. V Poluli pri Celju našli so v gozdu vojaka Johana Fraß mrtvega z razbito glavo. Divje živali so mrliča že načele. Sodi se, da je nesrečnež padel čez grič in se ubil.

Občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi na Koroškem zaprt. „Freie Stimmen“ poročajo: Valentin Falle, občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi bil je 16. p. m. po vojni žandarmeriji aretiran in stoji zaradi zločina po § 65 a k. p. pri c. in kr. vojni sodniji v Beljaku v preiskavi. Imenovani, ki je bil že septembra 1914 zaradi nekega Srbov ali Rusov prijaznega izraza aretiran, je dne 14. p. m. ob priliki svojega goda vse v Lipi pri kmetijskem delu rabljene ruske vojne vjetnike k pravcati slavnosti v svojo gostilno povabil in jih pogostil. Ko je vojaška straža teh vojnih vjetnikov prišla, da bi jih spravila v njih stanovanja, nastopil je Falle proti tej vojaški osebi.

Pri poštnemu uradu Trbiž 1 bila je s 21. februarjem poštna služba v polnem obsegu zopet sprejeta.

Čudni samomor. 79 let stari, pijači vdani vžitkar Johan Zach v Rožeku si je na čudni